

امارت اسلامی افغانستان

وزارت ارشاد، حج و اوقاف

ریاست ارشاد و انسجام مساجد

موضوع خطابت روز جمعه و

تقریر و بیان تحریر شده که به تمام خطباء مرکز و ولایات

به هر دو زبان ملی کشور (دري و پشتو) ارسال میگردد

۲ / رمضان المبارک / ۱۴۴۴ هـ ق مطابق ۴ / حمل / ۱۴۰۲ هـ ش

فضایل و احکام روزه ماه مبارک رمضان

الحمد لله الذي شرع لعباده صيام شهر رمضان وجعله أحد أركان الإسلام، والصلاة والسلام على نبينا محمد أفضل من صلى وصام وعلى آله وأصحابه البررة الكرام، وبعد:
مسلمانان محترم!

روزه رکن سوم و بنای بزرگ اسلام است، ماه مبارک رمضان نسبت به دیگر ماه ها فضیلت خاص دارد، چرا که در این ماه قرآن کریم به حضرت محمد صلی الله علیه وسلم شرف نزول کرده است و دعوت اسلامی نیز در همین ماه شروع شده است.

رمضان المبارک ماه عظیم و بهترین است، ماه مبارک رمضان به رحمت مشتمل است، ماه مبارک رمضان ماه بزرگی است که دهه اول آن رحمت، و دهه دوم آن مغفرت و دهه سوم آن رهایی از آتش جهنم است.

فضیلت و برتری ماه مبارک رمضان در قرآن کریم و احادیث نبوی صلی الله علیه وسلم زیاد ذکر شده است که برخی آن قرار ذیل است: .الله تعالی میفرماید: {شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ} البقرة: (۱۸۵)
ترجمه: ماه رمضان آن است که فرود آورده شده در وی قرآن راه نمائی برای مردمان و سخنان روشن از هدایت و از جدا کردن حق و باطل.

۱- روزه عبادت بزرگی است که بالای امت های گذشته هم فرض بود.

الله جل جلاله میفرماید: { يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ} البقرة: (۱۸۳)

ترجمه: ای مومنان! روزه گرفتن بر شما فرض شده است چنانچه بر آنانی که پیش از شما بودند فرض شده بود، تا پرهیزگار شوید.

بنا بر این آیت مبارک روزه آن عبادتی است که به امت های گذشته هم فرض بود، اگر چه به اعتبار کیفیت و وقت آن فرق موجود بوده. به امت های گذشته چنین فرض شده بود که وقتی که نماز خفتن را اداء میکردند و به خواب میرفتند بعد از آن الله تعالی خوردن، نوشیدن و جماع را بالایشان حرام کرده بود. [تفسیر ابن کثیر]

بالای یهود نیز روزه فرض بود مگر آنها از روزه گرفتن روی گردانیده و در روزه تحریفات مختلفی را ایجاد کردند بعضی آنها در سالی یک روز را روزه می‌گرفت به این گمان که آن روزی هست که موسی علیه السلام از غرق شدن در بحر نجات یافته است در حالیکه ایشان در این سخن دروغگو بودند چرا که حضرت موسی علیه السلام در روز عاشورا نجات حاصل کرده است.

بالای نصاری نیز روزه رمضان فرض بوده ، هنگامیکه در گرمی تابستان با روزه گرفتن مواجهه میشدند روزه را به موسمی انتقال میدادند که در آن گرمی نباشد، مثل (فصل بهار) باز آنها میگفتند که ما ده روز ، روزه زیاد میگیریم به نیت کفاره تغییریکه در موسم رمضان آورده ایم. بعداً پادشاه ایشان مریض شدوگفت: اگر من صحت مند شدم هفت روز روزه دیگر زیاد میگیرم که هفت روز را زیاد کرد، بعد از آن کسی دیگری پادشاه شد که روزه را به پنجاه روز رسانید.. [تفسیر الرازی]

روزه آن عبادت بزرگی است در تمام ادیان آسمانی موجود بود علاوه به ادیان آسمانی والهامی در دیگر ادیان هم روزه موجود بود.

۲- روزه ماه مبارک رمضان سبب مغفرت گناهان است؛ در یک حدیث شریف آمده است: (مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا ، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ) . متفق علیه

ترجمه:- کسیکه روزه ماه مبارک رمضان به اساس ایمان وطلب ثواب بگیرد گناهان گذشته او بخشیده میشود.

۳- روزه ماه مبارک رمضان بی نهایت ثواب دارد که ثواب آن مقید نشده است.

اکثر عبادات اندازه ثواب آن معلوم است ولی یگانه عبادتی که اندازه ثواب آن مقید نشده است روزه ماه مبارک رمضان است. بلکه اندازه ثواب آن را الله تعالی بخود نسبت داده است، در یک حدیث شریف قدسی آمده است که الله تعالی میفرماید: (قَالَ اللَّهُ: كُلُّ عَمَلٍ ابْنِ آدَمَ لَهُ إِلَّا الصِّيَامَ، فَإِنَّهُ لِي وَأَنَا أَجْزِي بِهِ وَالصِّيَامُ جُنَّةٌ، وَإِذَا كَانَ يَوْمُ صَوْمِ أَحَدِكُمْ فَلَا يَرْفُثُ وَلَا يَصْحَبُ، فَإِنْ سَابَهُ أَحَدٌ أَوْ قَاتَلَهُ فَلْيُقِلْ إِنِّي أَمْرٌ صَائِمٌ، وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَخُلُوفٌ فِيمَ الصَّائِمِ أَطْيَبُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ رِيحِ الْمِسْكِ لِلصَّائِمِ فَرِحَتَانِ يَفْرَحُهُمَا: إِذَا أَفْطَرَ فَرِحَ، وَإِذَا لَقِيَ رَبَّهُ فَرِحَ بِصَوْمِهِ). صحیح البخاری وفي رواية لمسلم: (كل عمل ابن آدم له يضاعف الحسنة بعشر أمثالها إلى سبعمائة ضعف. قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ إِلَّا الصَّوْمَ فَإِنَّهُ لِي وَأَنَا أَجْزِي بِهِ يَدْعُ شَهْوَتَهُ وَطَعَامَهُ مِنْ أَجْلِي)

ترجمه:- الله تعالی فرموده است هر ثواب اعمال بنی آدم مربوط خود او میشود(یعنی در آن ریا کاری میکند یا نه)بغیر ازروزه وثواب روزه تعلق به ما دارد(چراکه در روزه ریا کاری جای ندارد) ومن پاداشت او را میدهم و روزه سپر است، وقتیکه یکی از شما در رمضان روزه دار میباشید باید جماع نکند نه آواز خود را به معصیت بلند کند ، اگر کسی به او دشنام داد یا با او منازعه ویا دعوا کرد پس بگوید من شخص روزه دار هستم.قسم به آن ذاتیکه نفس محمد به ید بلاکیف او هست البته بوی دهن روزه دار پاکیزه تر است به نزد الله ازبوی مسک کرده.از برای روزه دار دو خوشحالی است که او را خوشحال میسازد ، یکی هنگام افطار کردن ودیگر دروقت ملاقی شدن با پروردگارش ؛ در روایت مسلم: هر عمل بنی آدم از برای او هست وزیاد میشود نیکی او از ده الی هفتصد .الله تعالی فرموده است: مگر روزه زیرا این از برای من است ومن پاداش میدهم به شخص روزه دار که ترک میکند شهوت وخوراک خود را از برای من.

هر گاه که روزه عبادت پنهان است تنها بنده والله تعالی به آن آگاهی دارد ودر بین بنده والله تعالی یک رازی است، از این جهت اندازه ثواب آنرا الله تعالی به ذمه خود گرفته است.

• بار نخست الله تعالى روزه را به سوی خود نسبت داده است (فانه لي) که دیگر عبادات را به خود نسبت نکرده است و این دلالت به فضیلت و برتری روزه ماه مبارک رمضان میکند، زیرا که روزه عبادت پنهانی است که گرفتن و نگرفتن آن خاص به الله تعالى معلوم میباشد از این خاطر اجر آن را الله تعالى به سوی خود نسبت داده است که نهایت ندارد.

• دوم:- اینکه در حدیث شریف آمده است: « وَأَنَا أُجْزِي بِهِ » ثواب روزه را بخود نسبت داده است و اندازه ثواب آن نزد خود پنهان کرده است. امید وار هستیم که این اندازه از هفتصد بالاتر هم باشد؛ زیرا که او اکرم الاکرمین است. و امید وار هستیم که الله تعالى برای هر یکی از روزه داران پاداشت زیاد اعطاء نماید.

• سوم:- اینکه در این حدیث شریف آمده است: (الصوم جُنَّةٌ) روزه سپر است، هنگامیکه انسان روزه بگیرد بواسطه آن خود را از گناهان، از کارهای لغو و بیبیهوده و از آتش جهنم نگاه میدارد.

• چهارم:- اینکه بوی دهن روزه دار نزد پروردگار از خوشبوئی مسک کرده زیاد است، چرا که این بوی به اثر روزه بمیان آمده است. که نزد الله تعالى خیلی محبوب است. هرآنچیزی که از طاعت و عبادت الله تعالى نشأت بمیان بیاید آن به نزد الله بسیار محبوب است و الله تعالى اجر آنرا میدهد، طوریکه خون شهید به صورت خون است ولی در آخرت بوی خون شهید از بوی مسک بهتر است.

• پنجم:- اینکه شخص روزه دار دو نوع خوشحالی دارد، یکی در اثنای افطاری دیگر در وقت ملاقات پروردگار خویش، در افطاری خوشحالی بخاطری دارد که عبادت بهتری الله تعالى را انجام داده است در وقت ملاقات پروردگار خوشحال بخاطری است که الله تعالى وی را اجر و پاداشت عملش را میدهد، هنگامیکه بنده اجر و پاداش خود را می بیند بسیار خوشحال میشود.

۴- روزه در روز قیامت روزه دار را شفاعت میکند.

در یک حدیث شریف آمده است: (عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ الصَّيَّامُ وَالْقُرْآنُ يَشْفَعَانِ لِلْعَبْدِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَقُولُ الصَّيَّامُ أَيْ رَبِّ مَنَعْتَهُ الطَّعَامَ وَالشَّهَوَاتِ بِالنَّهَارِ فَشَفَعْنِي فِيهِ وَيَقُولُ الْقُرْآنُ مَنَعْتَهُ النَّوْمَ بِاللَّيْلِ فَشَفَعْنِي فِيهِ قَالَ فَيُشَفَّعَانِ) مسند أحمد

ترجمه:- از عبدالله بن عمرو رضي الله عنه روایت است که رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمودند: روزه و قرآن کریم در روز قیامت بنده (روزه دار) را شفاعت میکند، روزه میگوید: ای پروردگار من! من او را منع کرده بودم از طعام و شهوات در روز و من را شفاعت گر در حق او بگردان. و قرآن هم میگوید: من منع کردم او را از استراحت کردن در شب، من را شفیع آن بگردان؛ نبی علیه السلام فرمودند: هر دو شفاعت گر گشتانده میشوند در حق بنده.

۵- هنگامیکه رمضان مبارک فرار رسد دروازه های بهشت باز و دروازه های دوزخ مسدود میشود:- در یک حدیث شریف آمده است: (إِذَا جَاءَ رَمَضَانَ فَتُفْتَحُ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ وَتُغْلَقُ أَبْوَابُ النَّارِ وَصُفِّدَتِ الشَّيَاطِينُ) متفق عليه.

ترجمه: هنگامیکه رمضان مبارک فرار رسد دروازه های بهشت باز، دروازه های دوزخ مسدود و شیاطین بسته میشوند. کسیکه در ماه مبارک رمضان روزه بگیرد به وسیله این از شیطان ها محفوظ میماند، بیشتر گناها از او سر نمی زند و اعمالی را انجام میدهد که سبب دخول جنت میشود و از آن اعمالی خود را حفاظت میکند که سبب دخول جهنم میگردد.

۶- برای امت محمدی در روزه گرفتن ماه مبارک رمضان پنج نوع خصلت و ویژگی نصیب شده است که به امتهای گذشته نصیب نشده بود. در یک حدیث شریف این پنج ویژگی ها ذکر شده است. (عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَعْطَيْتُ أُمَّتِي خَمْسَ خِصَالٍ فِي رَمَضَانَ لَمْ تُعْطَهَا أُمَّةٌ قَبْلَهُمْ خُلُوفٌ فَمِنَ الصَّائِمِ أَطْيَبُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ رِيحِ الْمِسْكِ وَتَسْتَعْفِرُ لَهُمُ الْمَلَائِكَةُ حَتَّى يُفْطَرُوا وَيُزَيَّنَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ كُلَّ يَوْمٍ جَنَّتَهُ ثُمَّ يَقُولُ يَوْشِكُ عِبَادِي الصَّالِحُونَ أَنْ يُلْقُوا عَنْهُمْ الْمَوْتَةَ وَالْأَذَى

وَيَصْبِرُوا إِلَيْكَ وَيَصْفُدُ فِيهِ مَرَدَّةَ الشَّيَاطِينِ فَلَا يَخْلُصُوا إِلَيَّ مَا كَانُوا يَخْلُصُونَ إِلَيْهِ فِي غَيْرِهِ وَيُغْفَرُ لَهُمْ فِي آخِرِ لَيْلَةِ قَيْلٍ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَهِيَ لَيْلَةُ الْقَدْرِ قَالَ لَا وَلَكِنَّ الْعَامِلَ إِنَّمَا يُوفَىٰ أَجْرَهُ إِذَا قَضَىٰ عَمَلَهُ) مسند احمد والبخاري

ترجمه:- از ابوهریره رضی الله عنه روایت است؛ او میگوید که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرموده است که برای امت من در رمضان المبارک پنج نوع ویژگی ها داده شده است که برای هیچ امتی از امتهای قبل از امت من داده نشده است.

بوی دهن روزه دار به نزد الله تعالی از بوی مسک کرده بهتر است و فرشتگان برای ایشان طلب مغفرت میکنند تا هنگامیکه افطار کند و هر روز جنت را الله تعالی از برایشان آراسته میکند و برای وی میگوید: قریب است که بندگان صالح از خود مشقت را دورکنند و می آیند به سوی تو و شیطان های سرکش بسته میشوند و خلاص نمیشود آن کارهایی که در دیگر اوقات خلاص میشود از برای ایشان بخشیده میشود در آخر شب رمضان، گفته شد که یا رسول الله همان شب قدر است؟ گفت: نخیر! بلکه عامل ویا مزدور وقتی پوره مزد او داده میشود که کار خود را تمام کند.

دوستان عزیز! این پنج ویژگی و خصوصیت را الله تعالی از برای شما آماده کرده است و این ویژگی و خصوصیت را تنها برای شما داده شده است و شمارا مستحق آن گردانیده، طوریکه شمارا بهترین امت گردانیده است؛ در یک حدیث شریف که پنج خصوصیت ذکر شده است میخواهم پیرامون آن خصوصیات کمی تبصره نمایم:

- خصلت اول:- بوی دهن روزه دار نزد الله تعالی از بوی مسک کرده بهتر است .
 - خصلت دوم:- « أن الملائكة تستغفر لهم حتى يفتروا » فرشتگان برای او طلب مغفرت میکنند تا وقتیکه روزه را افطار نماید. فرشتگان پاکترین مخلوق الله تعالی هستند پس هنگامیکه برای روزه دار از الله تعالی طلب مغفرت میکند امید است که الله دعا و مغفرت آنها را قبول نماید که در این فضیلت روزه آشکار است و این معنی را دارد که الله تعالی برای طلب مغفرت روزه دار فرشته را گماشته است.
 - خصلت و ویژگی سوم:- أن الله يزين كل يوم جنته هر روز بهشت را میگوید زود هست که بنده نیک من زحمت و تکلیف را از خود دور کرده و به تو داخل شود که از این مقام و جایگاه روزه دار معلوم و سر انجام خوب وی معلوم میشود، زیرا که الله تعالی برای روزه داران اهتمام خاص نموده است .
 - خصلت و ویژگی چهارم:- (أن مردة الشياطين يُصَفَّدون). در روزه شیطانان سرکش بسته کرده میشود .
- در این به کمک الله تعالی اشاره است که الله تعالی در ماه مبارک رمضان دشمن روزه دار را بسته نموده و همراهی روزه دار کمک خصوصی میکند تا اینکه اعمالی را انجام دهد که باعث دخول جنت میگردد.
- مناسب است که در رمضان اعمال نیک زیاد انجام شود تا اینکه توشه و ذخیره آخرت شود.
- پنجم خصوصیت:- (أن الله يغفر لأمة محمد صلى الله عليه وسلم في آخر ليلة من هذا الشهر) هنگامیکه روزه دار در حین روزه کارهایی را انجام دهد که سبب قرب و نزدیکی الله تعالی شود الله تعالی فضل و مهربانی خود را در شب آخر روزه متوجه روزه دار نموده و تمام گناهان او را معاف میکند.
 - ششم خصوصیت:- کسیکه روزه میگیرد الله تعالی چهره او را از جهنم دور میدارد.
- در یک حدیث شریف آمده است: (مَنْ صَامَ يَوْمًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بَاعَدَ اللَّهُ وَجْهَهُ عَنِ النَّارِ سَبْعِينَ خَرِيفًا). متفق علیه
- ترجمه: کسیکه یک روز را روزه میگیرد در راه الله جل جلاله، الله تعالی روی او را از جهنم دور میدارد به اندازه سالیان متمادی و دراز.

- ویژگی هفتم:- در رمضان عبادات نفلی به اندازه فرض ثواب دارد. چنانچه حضرت سلمان فارسی رضی الله عنه حدیثی را روایت میکند که رسول الله صلی الله علیه وسلم اینطور فرمودند: (عَنْ سَلْمَانَ الْفَارِسِيِّ قَالَ خَطَبَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

الله عليه وسلم آخر يومٍ من شعبان فقال: يا أيها الناس إنَّه قد أظلكم شهرٌ عظيمٌ شهرٌ مباركٌ فيه ليلةٌ خيرٌ من ألفِ شهرٍ فرضَ اللهُ صيامَهُ وجعلَ قيامَ ليلِهِ تطوعاً فمن تطوَّعَ فيه بِخِصْلَةٍ مِنَ الْخَيْرِ كَانَ كَمَنْ أَدَّى فَرِيضَةً فَمَا سِوَاهُ وَمَنْ أَدَّى فِيهِ فَرِيضَةً كَانَ كَمَنْ أَدَّى سَبْعِينَ فَرِيضَةً وَهُوَ شَهْرُ الصَّبْرِ وَالصَّبْرُ ثَوَابُهُ الْجَنَّةُ وَهُوَ شَهْرُ الْمَوَاسَاةِ وَهُوَ شَهْرٌ يَزَادُ رِزْقَ الْمُؤْمِنِ فِيهِ مَنْ فَطَرَ صَائِماً كَانَ لَهُ عِتْقُ رَقَبَةٍ وَمَغْفِرَةٌ لِدُنُوبِهِ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ لَيْسَ كُلُّنَا يَجِدُ مَا يَفْطُرُ الصَّائِمِ قَالَ يُعْطِي اللَّهُ هَذَا الثَّوَابَ مَنْ فَطَرَ صَائِماً عَلَى مَذَقَةِ لَبَنٍ أَوْ تَمْرَةٍ أَوْ شَرْبَةِ مَاءٍ وَمَنْ أَشْبَعَ صَائِماً كَانَ لَهُ مَغْفِرَةٌ لِدُنُوبِهِ وَسَقَاهُ اللَّهُ مِنْ حَوْضِي شَرْبَةٍ لَا يَظْمَأُ حَتَّى يَدْخُلَ الْجَنَّةَ وَكَانَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِهِ مِنْ غَيْرِ أَنْ يَنْقُصَ مِنْ أَجْرِهِ شَيْئاً وَهُوَ شَهْرٌ أَوَّلُهُ رَحْمَةٌ وَأَوْسَطُهُ مَغْفِرَةٌ وَآخِرُهُ عِتْقٌ مِنَ النَّارِ). صحيح ابن خزيمة

ترجمه:- از سلمان فارسی رضی الله عنه روایت است که در روزهای آخر شعبان رسول الله صلی الله علیه وسلم به ما خطبه ارائه کرد و فرمودند: ای مردم! به شما یک ماه بزرگ و با برکتی سایه می افکند که یک شب آن (شب قدر) است که از هزار ماه بهتر است، الله تعالی روزه این ماه را فرض گردانیده است و قیام این شب را (نماز تراویح) عبادات نفلی گردانیده است و کسیکه کار خیر را انجام دهد مثلیکه فرض را اداء کرده باشد در ماه های دیگر و کسیکه در این ماه فرض را اداء میکند چنان است که هفتاد فرض را در ماه های دیگر اداء کرده است، و این ماه صبر است و پاداش صبر جنت است، ماه مواسات و همدردی است و همچنان ماهی است که در این ماه روزی مومنان زیاد میشود. هرکس در این ماه به روزه داری افطاری بدهد گناهان او بخشیده میشود و از آتش جهنم نجات می یابد. عرض کردند: یا رسول الله صلی الله علیه وسلم! هر یکی از ما توان افطار دادن روزه دار را نداریم (آیا فقیر ها از این ثواب محروم هستند)؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: الله جل جلاله این ثواب را برای کسانی هم میدهد که یک خرما و یا یک جرعه آب و یا اندکی شیر به روزه دار بخاطر افطاری بدهد و کسیکه روزه دار سیر کند و این عمل سبب بخشش گناهان او میگردد؛ والله تعالی او را مینوشاند از حوض کوثر که تشنه نمیشود تا اینکه به جنت داخل شود علاوه بر اینکه از اجر او چیزی کاسته نمیشود. باز فرمودند: قسمت اول این ماه رحمت، وسط آن مغفرت و اخیر آن خلاصی از آتش جهنم میباشد.

- ویژگی هشتم-روزه عبادتی است که صبر مسلمانان را در سائر عبادات بیشتر میکند، در امتحانات، سختی ها، گرسنگی و تشنگی صبر میکند. از این جهت پاداش صابرین بیشتر وبی حساب است. الله تعالی میفرماید: { إِنَّمَا يُؤَفِّقُ الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ } الزمر: (۱۰)
- ترجمه: یقیناً پوره میدهم از برای صابرین پاداش شان را بدون حساب.

حکمت و فوائد روزه:

در مشروعیت روزه؛ دارای حکمتها و منافع زیادی است که بعضی آنها قرار ذیل است:

۱- تسلط بر نفس:- به اثر روزه گرفتن مومن بالای نفس خود مسلط میشود، آن نفسی که همیشه تقاضای لذت و شهوت میکند.

(يُمْكِنُ الْإِنْسَانَ مِنَ التَّغْلِبِ عَلَى نَفْسِهِ الْأَمَارَةِ بِالسُّوءِ، فَإِنَّهَا كَانَتْ فِي وَقْتِ الْإِفْطَارِ تَغَالِبَ صَاحِبِهَا وَتَنْزِعَ إِلَى تَنَاوُلِ الشَّهَوَاتِ الْمَحْرَمَةِ، فَلَمَّا جَاءَ الصِّيَامُ تَمَكَّنَ الْإِنْسَانُ مِنْ إِمْسَاكِ زَمَامِ نَفْسِهِ وَقِيَادَتِهَا إِلَى الْحَقِّ).

۲- **تقوا:** - وقتیکه مومن خاص بخاطر رضای الله روزه میگیرد در قلب آن ترس و حراس از الله تعالی پیدا میشود که بواسطه آن از گناهان خودرا حفاظت و به انجام کارهای نیک اقدام میکند. که این حالت را تقوای گفته میشود و این فلسفه مهم مشروعیت روزه است.

۳- **اخلاص:** - به واسطه گرفتن روزه در قلب مومن اخلاص پیدا میشود؛ چرا که مومن بخاطر رضای الله خوردن و نوشیدن را ترک میکند که این معنی اخلاص است.

۴- **صبر:** - روزه انسان را به صبر عادت میدهد، چرا که روزه دار گرسنگی و تشنگی را تحمل میکند که این حالت تا یک ماه دوام میکند که در نتیجه آن مومن به صبر عادت میکند. تا اینکه مسلمان در برابر هر مشکل باید صبر کند.

۵- **مساوات و عدالت:** - روزه درس عدالت و مساوات را میدهد چراکه در روزه گرفتن غنی و فقیر هر دو در یک صف ایستاد هستند و هر دو سحری میکنند تا نماز شام از خوردن و نوشیدن خود را منع میکنند که این درس در روزه موجود است که غنی از حالت فقیر آگاه شده و این حالت گرسنگی و تشنگی را درک و احساس کند تا اینکه فقراء جامعه را دستگیری نموده و به حالت آنها رسیدگی نماید.

۶- **صحتمندی جسمی:** - روزه فوائد زیاد صحتی دارد که از آن جمله: فائده ای به جهاز هاضمه دارد که راحتی به جهاز هاضمه به میان می آورد که در نتیجه آن نشات و تندرستی بمیان می آید. همچنان جهت کاهش وزنهای زیاد مهمترین گزینه شمرده شده است که برای صحتمندی فایده رسانیده و از مصاب شدن به انواع امراض جلوگیری میکند.

۷- **روزه محبت، طاعت و بندگی را با الله تعالی زیاد میکند:** - بواسطه گرفتن روزه در قلب مسلمان طاعت و بندگی و محبت الله تعالی پیدا میشود و از انجام گناه و معصیت نفرت در قلب مسلمان بواسطه گرفتن روزه پیدا میشود.